

Рейтинговий звіт IVFK 005-021 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Івано-Франківськ
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	07.05.2009 р.
Дата оновлення:	27.06.2019 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB+
Прогноз:	стабільний

Висновок рейтингового агентства щодо кредитного рейтингу позичальника

Кредитний рейтинг м. Івано-Франківська ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 2018 рік, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної у розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія кредитного рейтингу

Дата	07.05.2009	12.11.2009- 22.11.2018	27.06.2019
Рівень кредитного рейтингу	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знак «+» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу м. Івано-Франківська підтримується:

- високим рівнем бюджетної забезпеченості міста: обсяг доходів бюджету м. Івано-Франківська без урахування трансфертів у розрахунку на одного мешканця в 2018 році становив 102,4% середнього показника по місцевих бюджетах у цілому та перевищував показники більшості міст України з аналогічним адміністративно-територіальним статусом та структурою економіки;
- збереженням позитивної динаміки доходної частини бюджету міста (без урахування трансфертів) протягом 2015-2018 рр.;
- диверсифікацією господарського комплексу міста за видами економічної діяльності та низьким рівнем концентрації надходжень до бюджету за основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- високим рівнем прозорості діяльності міської влади та здійсненням заходів щодо покращення надання послуг суб'єктам підприємництва та мешканцям міста.

Рівень кредитного рейтингу м. Івано-Франківська обмежується:

- високою чутливістю бюджету міста до валютних ризиків через значний обсяг місцевих гарантій, наданих за кредитами міжнародних фінансових організацій, номінованих в іноземній валюті;
- високим рівнем зношеності об'єктів інженерної, транспортної інфраструктури та житлового фонду міста, необхідністю здійснення значних капітальних вкладень у їх відновлення;
- складною політичною ситуацією та впливом негативних чинників на фінансовий ринок і нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що негативно впливає на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів.

Резюме

Загальна інформація про місто

Івано-Франківськ – місто обласного значення, адміністративний центр Івано-Франківської області, важливий економічний, транспортний, фінансовий та культурний центр. Територія міста Івано-Франківська складає 83,73 кв. км, протягом 2018 року межі міста не переглядалися. До складу Івано-Франківської міської ради входять 5 сіл: с. Крихівці, с. Вовчинець, с. Угорники, с. Микитинці, с. Хриплин. Місто не має районного поділу.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Івано-Франківська¹

Назва показника	2015	2016	2017	2018	Темп росту за ост. період, %
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	251,5	254,5	257,5	260,6	101,2
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	69,6	69,8	71,6*	73,4*	103,0*
Середньомісячна заробітна плата, грн.	3 497,0	4 371,0	6 205,6*	7 697,7*	124,1*
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	3,1	4,8	17,0	16,1	94,5
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	10 177,0	10 343,6	10 919,1	13 648,5	125,0
Прямі іноземні інвестиції, млн. доларів США (станом на кінець звітного періоду)	464,8	456,3	498,1	491,6	99,4
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	313,7	571,5	485,2	468,5	96,6
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	398,7	124,7	243,2	89,5	36,8
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	919,6	1 037,8	1 289,5	2 124,7	164,8
Доходи бюджету, млн. грн.	1 459,8	1 939,3	2 639,0	2 882,5	109,2
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	1 427,8	2 179,7	2 670,1	3 055,1	114,4
Прямий борг (без врахування середньострокових позик з єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	3,2	2,0	14,0	319,5	2 289,2

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики у Івано-Франківській області, що надаються окремо за кожний квартал

Джерело: Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради, Головне управління статистики в Івано-Франківській області,

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (260,6 тис. мешканців станом на 01.01.2019 р.) Івано-Франківськ відноситься до середніх міст України. Демографічна ситуація м. Івано-Франківська протягом 2018 року характеризувалась зростанням чисельності населення передусім за рахунок позитивного сальдо міграції. Крім того, протягом тривалого періоду сальдо природного приросту мешканців міста також має

¹ Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення одних і тих самих показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

позитивне значення. Збереження позитивного сальдо міграційного приросту мешканців міста покращує забезпеченість ринку праці Івано-Франківська трудовими ресурсами. Зважаючи на структуру економіки Івано-Франківська, ринок праці міста достатньо диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Трудові ресурси міста є достатньо мобільними, значна чисельність мешканців зайнята у малому бізнесі. На відміну від загальнодержавних тенденцій три роки поспіль середньооблікова чисельність штатних працівників міста зростала, а рівень зайнятості населення, як і в попередні періоди, суттєво перевищував відповідний показник по країні в цілому.

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Івано-Франківська протягом 2015-2017 рр. були високими й значною мірою були забезпечені поетапним зростанням мінімальної заробітної плати та здійсненням індексації заробітної плати згідно з чинним законодавством, а також покращенням результатів фінансово-економічної діяльності підприємств міста. У 2018 році середньомісячна заробітна плата працівників міста зростала, але нижчими ніж у попередніх періодах темпами, зважаючи на більш повільну динаміку зростання мінімальної заробітної плати. Розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників у 2018 році за розрахунками агентства² становив 7 697,7 грн., що перевищує середньообласний показник, проте на 13,2% нижче середнього значення по країні (у 2017 році – нижче на 12,7%). При цьому у IV кварталі 2018 року середньомісячна зарплата складала 8 227 грн. (на 3,8% вище середнього рівня по регіону, проте на 14,7% менше середнього показника по Україні). Зростання рівня номінальної заробітної плати та зростання середньооблікової чисельності зайнятих позитивно впливало на динаміку надходжень податку на доходи фізичних осіб, обсяг якого збільшився в 2018 році на 24% до відповідного показника 2017 року.

Протягом 2018 року відбулося зменшення обсягу несплаченої заробітної плати працівникам підприємств міста, співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці становило 2,8%, що відповідає помірному рівню заборгованості. Переважний обсяг боргу припадав на підприємства-банкрути.

Економічний потенціал Івано-Франківська характеризується багатогалузевою промисловістю, розвиненою комунальною та транспортною інфраструктурою. Місто має широку мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності достатній, залежність господарського комплексу та бюджету міста від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній або підприємств однієї галузі невисока. Відповідно, чутливість господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків залишається помірною. Провідні позиції у наповненні місцевого бюджету шляхом відрахування обов'язкових податків та зборів належать підприємствам енергетичного комплексу, машинобудування, закладам освіти, установам державного управління, фінансової сфери, торгівлі.

² у зв'язку із запровадженням нової методології звітування територіальні підрозділи Державної служби статистики надають основні показники статистики праці (середньооблікова чисельність штатних працівників та середньомісячна заробітна плата штатних працівників) окремо за кожний квартал, а розрахунки нарастаючим підсумком (за півріччя або рік) не здійснюють

Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал міста, як і в попередніх періодах, були високі. За результатами 2018 року динаміка більшості показників, що характеризують стан міської економіки та рівень ділової активності, була позитивною, що було забезпечено, в тому числі, завдяки успішній політиці із залучення інвестицій, відкриттю нових підприємств та розширенню виробництва й кількості робочих місць на вже працюючих підприємствах, розширенню ринків збуту продукції, що виробляють підприємства міста. Окремі основні показники, що характеризують стан місцевої економіки (рівень зайнятості, обсяг капітальних інвестицій, обсяг прямих іноземних інвестицій, роздрібний товарооборот та обсяг введеного в експлуатацію житла) у розрахунку на 1 мешканця суттєво перевищували відповідні середні показники по країні.

У 2019 році зберігаються негативні чинники, що впродовж попередніх років обмежували економічний розвиток та стан фінансового ринку країни, що у свою чергу негативно впливало на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів. На подальший розвиток вітчизняної економіки можуть вплинути: сповільнення розвитку світової економіки, на фоні посилення політики протекціонізму з боку США, загроза ескалації бойових дій на сході, міграційні процеси, відсутність переміщення вантажів через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, обмеження на транзит українських товарів через територію Російської Федерації, а також посилення політичних ризиків напередодні президентських і парламентських виборів.

Господарський комплекс м. Івано-Франківська достатньо диверсифікований за видами економічної діяльності, при цьому промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Як і раніше, провідними галузями промислового комплексу міста залишалися: постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, машинобудування, харчова промисловість та виробництво іншої неметалевої продукції.

У 2018 році на розвиток промислового комплексу країни позитивно впливали: сприятлива цінова кон'юнктура на ключових світових товарних ринках вітчизняного експорту (зокрема, ринку чорних металів), розширення торговельного співробітництва з країнами ЄС та зростання економік основних торговельних партнерів України. Починаючи з IV кварталу 2018 року темпи зростання промислового виробництва в Україні уповільнились: стримували динаміку розвитку реального сектору зниження світових цін на продукти харчування (передусім, олію та цукор), а також транспортно-логістичні проблеми, в тому числі через ескалацію конфлікту з РФ в Азовському морі. При цьому зберігались негативні фактори, що впливали на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання, на їх зовнішньоекономічну діяльність протягом попередніх чотирьох років: збільшення вартості енергоресурсів, зростання цін на сировину, матеріали, товари, складність отримання кредитних ресурсів. Промисловий комплекс Івано-Франківська (з огляду на його диверсифікацію за галузями та підприємствами й орієнтацію переважно на кінцевого споживача), на відміну від промисловості в інших регіонах країни, менше залежить від впливу негативних чинників, що обмежують розвиток галузі. Як і в попередніх періодах, вплив негативних економічних чинників в країні на результати діяльності основних

підприємств промислового комплексу Івано-Франківська та, відповідно, обсяги надходжень податків та зборів до бюджету міста був помірним.

Зважаючи на широкий асортимент продукції, що виготовляють підприємства міста, а також успішний результат заходів з розширення ринків збуту, обсяги реалізації продукції промислового комплексу міста Івано-Франківська в цілому зростали. За підсумками 2018 року підприємствами міста («основне коло») було реалізовано промислової продукції на майже 13,7 млрд. грн., що на 25% більше за відповідний показник 2017 року, але у розрахунку на 1 мешканця міста на 12% менше аналогічного показника по країні (у 2017 році – менше на 16,5%).

Загалом міська економіка значною мірою залучена до зовнішньоекономічних процесів. Не зважаючи на те, що дві третини експортних поставок міста складає продукція машинобудування (механічні та електричні машини), чутливість підприємств міста до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є помірною. Це забезпечується достатньою диверсифікацією ринків збуту та орієнтацією міських підприємств-експортерів переважно на ринки країн Європи. Протягом 2018 року зовнішньоторговельний товарооборот у м. Івано-Франківську зменшився до показника у 2017 році передусім внаслідок зменшення обсягів експорту продуктів рослинного походження. Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств Івано-Франківська склав 468,5 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця на 17,5% менше середнього показника по країні.

Зважаючи на збереження стабільної внутрішньополітичної ситуації в регіоні, у м. Івано-Франківську, як і в попередні періоди, зберігається сприятливий інвестиційний клімат. Основними напрямками інвестування залишаються підприємства переробної промисловості, оптової та роздрібною торгівлі, будівельна діяльність. Протягом 2018 року обсяги прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку міста, майже не змінилися. З початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 491,6 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця майже в 2,5 рази більше за середній показник по країні. Переважний обсяг інвестицій (96,5% загального обсягу акціонерного капіталу) надійшов з країн ЄС.

Інвестиційна активність на території міста Івано-Франківськ значною мірою визначається підприємствами промислового комплексу. При цьому значну роботу в напрямку покращення інвестиційного клімату проводить влада міста. Обсяги капітальних інвестицій на території м. Івано-Франківська протягом 2017-2018 рр. зростали. Загальна сума капіталовкладень, освоєних протягом 2018 року на об'єктах міста за рахунок усіх джерел фінансування, склала 3 364,8 млн. грн., що на 20% більше, ніж у 2017 році, та в розрахунку на 1 мешканця на 6% менше середнього показника по країні. У 2018 році було продовжено реалізацію проектів за участю міської влади.

Динаміка розвитку будівельної галузі країни та міста Івано-Франківськ протягом 2018 року була позитивною. В 2018 році відбулося зростання виконаних підприємствами міста обсягів будівельних робіт – у фактичних цінах обсяги будівельних робіт у 1,7 рази перевищили аналогічний показник 2017 року, у порівнянних цінах (із коригуванням на індекс інфляції) – на 11,5%. Івано-Франківськ

залишається одним із лідерів серед вітчизняних міст з точки зору розвитку будівельної галузі та житлового будівництва. У розрахунку на 1 000 осіб наявного населення обсяги введеного в експлуатацію житла в місті, як і в попередніх періодах, суттєво перевищують відповідний показник по країні в цілому.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Івано-Франківська, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду та будівель бюджетних установ), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства та приділяє особливу увагу інвестиційним програмам та програмам розвитку міжнародного співробітництва, в тому числі з міжнародними фінансовими інституціями.

Виконавчим комітетом Івано-Франківської міської ради проводиться цінова політика та здійснюється регулювання тарифів на житлово-комунальні послуги у м. Івано-Франківську. Протягом 2018 року періоду за рішеннями виконкому вводились нові тарифи на послуги з утримання будинків та прибудинкових територій за двома постачальниками послуг. Також відповідно до постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, вводились нові тарифи на водопостачання та водовідведення, а також централізоване опалення та гаряче водопостачання за одним із надавачів послуг.

Протягом 2018 року рівень проплати населенням рахунків за надані житлово-комунальні послуги погіршився, що призвело до зростання боргу. Загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (без урахування послуг із постачання електричної енергії та газопостачання) у розрахунку на 1 мешканця відповідав помірному рівню боргу.

Івано-Франківська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Івано-Франківська перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом аналізованого періоду зросла площа приватизованих об'єктів комунальної власності, а також площа проданих земельних ділянок. Рейтингове агентство вважає, що активний продаж об'єктів права комунальної власності може в подальшому суттєво обмежити як обсяги надходжень до бюджету розвитку (доходи від операцій з капіталом – вичерпний ресурс), так і доходів загального фонду від оренди землі та майна. Загалом, за результатами 2018 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів становила 7,8%, що на 0,2 в. п. більше у порівнянні з аналогічним показником 2017 року.

Бюджет міста

Бюджет м. Івано-Франківська – бюджет місцевого самоврядування. Івано-Франківськ є містом обласного значення, зведений бюджет якого включає міський бюджет та 5 сільських бюджетів. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. У місті Івано-Франківську забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету м. Івано-Франківська формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Динаміка доходної частини бюджету міста Івано-Франківська (без урахування трансфертів) протягом 2012-2018 рр. була позитивною, а темпи її зростання в усіх зазначених періодах (крім 2012 року) перевищували відповідні показники в середньому по місцевих бюджетах. Рівень бюджетної забезпеченості протягом 2015-2018 рр. покращився та перебуває на високому рівні – співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету у 2018 році зросло до 102,4% (у 2017 році – 99%, у 2016 році – 98,5%, у 2015 році – 99,3%).

Протягом усього аналізованого періоду для бюджету міста Івано-Франківська характерним є низький рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду, суттєва залежність місцевих фінансів від результатів діяльності окремих підприємств відсутня, а чутливість доходної частини бюджету міста до економічних ризиків є помірною. Рівень самостійності бюджету у 2018 році залишався високим, залежність від базової дотації відсутня. Зважаючи на те, що в попередніх бюджетних періодах по місту Івано-Франківськ рівень надходження податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця перевищував середній показник по країні, з бюджету міста в 2015-2018 рр. перераховувалась реверсна дотація до державного бюджету. Бюджетом міста на 2019 рік передбачено перерахування реверсної дотації в обсязі 72,7 млн. грн. (на 40,1% більше показника 2018 року).

Бюджет м. Івано-Франківська за результатами виконання в 2018 році, як і в попередньому відповідному бюджетному періоді, мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним фондом (461,8 млн. грн.), показник якого збільшився порівняно із 2017 роком на 9,7%. Це було пов'язано з високими темпами зростання податкових надходжень (податку та збору на доходи фізичних осіб та єдиного податку), а також окремих видів неподаткових надходжень. За спеціальним фондом обсяг операційних доходів перевищив обсяг операційних видатків на 54 млн. грн. (на 33,5% менше, ніж у 2017 році). Бюджет міста за підсумками 2018 року виконано з дефіцитом обсягом 172,6 млн. грн., у тому числі дефіцит спеціального фонду склав 611,7 млн. грн., загальний фонд виконано з профіцитом обсягом 439,1 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку, а

також внутрішні та зовнішні запозичення (випуск облігацій внутрішньої місцевої позики та надходження кредитних коштів від НЕФКО).

Ліквідність бюджету міста за результатами 2015-2018 рр. перебувала на помірному рівні за загальним фондом та на високому рівні за спеціальним фондом. У 2018 році показники ліквідності за загальним фондом знизились, але були достатніми. Станом на 01.01.2019 р. кредиторська заборгованість бюджетних установ за спеціальним фондом була відсутня. При цьому станом на 01.01.2019 р. утворився суттєвий обсяг боргу за загальним фондом, а співвідношення обсягу кредиторської заборгованості бюджетних установ за загальним фондом до видатків за 2018 рік перебувало на помірному рівні. Зважаючи на достатні показники ліквідності, до бюджету міста протягом 2015-2018 рр. не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом.

Протягом 2018 року до доходної частини бюджету міста надійшло 2 882,5 млн. грн., що на 9,2% більше, ніж обсяг відповідних надходжень 2017 року. Основними джерелами формування доходної бази бюджету м. Івано-Франківська залишалися податкові надходження та трансферти з державного бюджету. Зважаючи на збереження позитивної динаміки зростання міської економіки обсяги надходжень за переважною більшістю джерел наповнення бюджету міста зростали, проте рівень виконання річного плану за доходами загального фонду у 2018 році був низьким. За спеціальним фондом рівень виконання річного плану в цілому був високим. Уточнений річний план за доходами в цілому було виконано у 2018 році на 93,4%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету міста виконані на 92,7%, спеціального фонду – на 106,6%.

Обсяг видаткової частини бюджету міста Івано-Франківськ за результатами 2018 року становив 3 047,3 млн. грн. та збільшився на 14,1% проти попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2018 рік план за видатками бюджету було виконано на 85,6%. Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства та будівництва. Починаючи з 01.01.2015 р. дві найбільші за обсягами видатків галузі бюджетної сфери (освіта та охорона здоров'я) фінансуються як за рахунок доходів бюджету міста, так і відповідних субвенцій з державного бюджету. При цьому частка міста в сумарному обсязі фінансування зазначених галузей залишається суттєвою. Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризується збереженням високої питомої ваги капітальних видатків – 23,2% (21,1% у 2017 році).

Протягом 2018 року з бюджету міста фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Івано-Франківської міської ради та спрямовувались кошти на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод. При цьому питома вага видатків на обслуговування боргу у видатках загального фонду бюджету Івано-Франківської міської ради (без врахування реверсної дотації та надходжень всіх субвенцій крім освітньої та медичної) становила 1,2% відповідно до фактичних річних показників, тобто не перевищувала встановлені Бюджетним кодексом України норми.

Міський бюджет на 2019 рік

Міський бюджет м. Івано-Франківська на 2019 рік було затверджено 14.12.2018 р. Доходну частину міського бюджету м. Івано-Франківська на 2019 рік затверджено у обсязі 3 007,25 млн. грн., видаткову – в обсязі 3 545,2 млн. грн. Протягом поточного року до показників міського бюджету вносились зміни. З урахуванням змін, внесених у січні-березні поточного року, обсяг доходів міського бюджету було збільшено до 3 011,84 тис. грн., видатків – до 3 722,89 тис. грн. У 2019 році м. Івано-Франківськ має статус міста-донора та перераховує реверсну дотацію до державного бюджету – 72,7 млн. грн. (51,9 млн. грн. у 2018 році).

Основними джерелами доходної частини міського бюджету м. Івано-Франківська у 2019 році є податок та збір на доходи фізичних осіб, податок на майно (в тому числі орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб), єдиний та акцизний податки, а також трансферти. Податкові надходження міського бюджету було затверджено (з урахуванням змін) в обсязі на 27,2% більше від фактичних відповідних показників у 2018 році. Такий суттєвий приріст планується забезпечити передусім за рахунок збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб (на 31,7% до фактичного показника надходжень податку у 2018 році). Слід зауважити, що в I кварталі 2019 року до міського бюджету м. Івано-Франківська надійшло на 27% більше податку на доходи фізичних осіб, ніж у I кварталі 2018 року.

Міський бюджет м. Івано-Франківська на 2019 рік затверджено з профіцитом загального фонду обсягом 629,07 млн. грн. (напрямок використання – передача коштів до бюджету розвитку), та дефіцитом обсягом 5,78 млн. грн., джерелом покриття якого є залишки бюджетних коштів. Спеціальний фонд бюджету міста затверджено з дефіцитом у сумі 1 441,4 млн. грн., джерелом покриття якого є кошти, що передаються із загального фонду, запозичення до бюджету розвитку та залишки бюджетних коштів, та профіцитом обсягом 105,5 млн. грн. (напрямок використання – часткове погашення випуску облігацій місцевої позики 2018 року та кредитів від НЕФКО).

Боргові зобов'язання

Боргова політика Івано-Франківської міської влади визначається потребою в залученні додаткового фінансування для реалізації проектів з відновлення міської інфраструктури. Станом на 01.01.2019 р. прямі боргові зобов'язання міста склалися з кредитів, залучених від міжнародних фінансових організацій на впровадження інфраструктурних проектів, заборгованості за середньостроковими позичками, залученими з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах та запозиченням, здійсненим у 2018 році у формі облігацій внутрішньої місцевої позики. Пряме боргове навантаження перебувало на помірному рівні – співвідношення обсягу прямого боргу до фактичного обсягу доходів бюджету міста у 2018 році без врахування трансфертів становило 19,6%. Консолідоване боргове навантаження також залишається помірним. Станом на 01.01.2019 р. консолідований борг м. Івано-Франківська складав 618,3 млн. грн. (без урахування

простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств), у тому числі:

- 319,5 млн. грн. – прямий борг Івано-Франківської міської ради (без урахування середньострокових позик, залучених у попередні бюджетні періоди з єдиного казначейського рахунку);
- 8,5 млн. грн. – прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ;
- 290,3 млн. грн. – фактичний обсяг гарантованого міською радою боргу (у гривневому еквіваленті станом на дату складання звітності) за отриманими КП «Івано-Франківськводокотехпром» та ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» кредитними коштами від міжнародних фінансових організацій.

Зважаючи на нестабільну ситуацію на валютному ринку країни та зниження курсу гривні до основних світових валют чутливість бюджету міста до валютних ризиків через значний обсяг місцевих гарантій, наданих за кредитами міжнародних фінансових організацій, номінованих в іноземній валюті, залишається суттєвою. Частково зменшують ризики довгостроковий період погашення основної суми боргу за угодами про субкредитування та відсутність пікових навантажень.

На даний час міською владою ведеться робота щодо залучення кредитних та грантових ресурсів для реалізації спільних проектів з міжнародними фінансовими організаціями, а також планується розміщення нового випуску облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 500 млн. грн. Відповідно очікується, що боргове навантаження зросте до високого рівня.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Івано-Франківська підтверджено на рівні **uaBBB+**, прогноз «стабільний».

Т.в.о голови рейтингового комітету

О. В. Чорноротов

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К.Самойлова

Додатки

Додаток до рейтингового звіту № 1

Динаміка агрегованих бюджетних показників м. Івано-Франківська у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2015	2016	2017	2018
Податкові надходження	578 344,6	866 188,0	1 175 164,5	1 409 126,1
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	98 813,4	112 077,6	162 075,1	181 042,0
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	756 271,6	934 968,1	1 269 888,8	1 249 509,5
Операційні надходження всього	1 433 429,7	1 913 233,7	2 607 128,3	2 839 677,5
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	712 498,9	807 188,8	1 204 028,4	1 328 782,2
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	439 187,0	659 186,4	900 918,4	995 120,5
Операційні видатки всього	1 151 685,9	1 466 375,2	2 104 946,8	2 323 902,8
Операційний баланс	281 743,8	446 858,6	502 181,5	515 774,8
Фінансовий дохід	8,8	5 919,9	5 512,2	3,5
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	59,2	249,1	823,0	17 736,1
Фінансовий баланс	-50,4	5 670,8	4 689,3	-17 732,6
Поточний баланс	281 693,4	452 529,3	506 870,7	498 042,2
Капітальні надходження	26 315,5	20 129,3	25 029,8	42 833,8
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	0,0	1 349,8	0,0
Капітальні надходження всього	26 315,5	20 129,3	26 379,6	42 833,8
Придбання основного капіталу	186 272,0	280 855,1	345 659,2	487 199,8
Капітальні трансферти	90 217,7	135 353,9	218 739,5	218 500,1
Капітальні видатки всього	276 489,8	416 209,0	564 398,7	705 700,0
Капітальний баланс	-250 174,2	-396 079,7	-538 019,1	-662 866,2
Баланс після капітальних видатків	31 519,2	56 449,6	-31 148,4	-164 824,1
Кредитування з врахуванням повернення	-414,3	-33,1	-49,0	7 766,3
Профіцит/дефіцит	31 933,4	56 482,7	-31 099,4	-172 590,3
Фінансування	-31 933,4	-56 482,7	31 099,4	172 590,3
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Івано-Франківської міської ради, розрахунки «Кредит-Рейтинг»

Додаток до рейтингового звіту № 2

Динаміка основних джерел фінансування бюджету м. Івано-Франківська, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2015	2016	2017	2018
Профіцит/дефіцит	31 933,4	56 482,7	-31 099,4	-172 590,3
Фінансування	-31 933,4	-56 482,7	31 099,4	172 590,3
Зміни залишків	-33 328,1	-53 339,6	21 737,5	-132 168,2
залишок на початок року	52 476,1	85 804,1	139 143,7	117 406,2
залишок на кінець року	85 804,1	139 143,7	117 406,2	249 574,4
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	40 000,0	78 230,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	-40 000,0	-78 230,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	2 251,9	-800,0	10 982,9	305 534,8
Запозичення	3 600,0	400,0	12 147,9	306 568,1
Погашення	-1 348,1	-1 200,0	-1 165,0	-1 033,3
Інші розрахунки	-857,3	-2 343,1	-1 621,0	-776,3
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Івано-Франківської міської ради, розрахунки «Кредит-Рейтинг»

Виконання доходної частини бюджету міста Івано-Франківськ, тис. грн.

Показники	2015 (виконано)	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (план)	2018 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Податкові надходження	578 344,6	866 188,0	1 175 164,5	1 582 840,1	1 409 126,1	89,0	119,9
питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %	39,6	44,7	44,5	51,3	48,9	95,3	109,8
Податок та збір на доходи фізичних осіб	320 043,5	513 071,4	734 807,3	1 070 275,9	911 312,8	85,1	124,0
Податок на прибуток підприємств	3 269,4	3 908,7	747,7	1 725,5	1 725,5	100,0	230,8
Податки на власність	68,5	2,9	20,6	0,0	10,2	-	49,4
Збори та плата за спеціальне використання природних ресурсів	7,4	6,5	2,2	1,2	3,7	311,4	164,2
Акцизний податок	88 922,4	118 838,4	127 269,1	147 841,6	128 130,9	86,7	100,7
Податок на нерухоме майно (за викл. плати за землю, транспортного податку)	8 351,7	11 744,5	22 601,5	32 652,9	34 137,3	104,5	151,0
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	75 728,6	97 361,2	108 827,2	107 975,6	109 234,7	101,2	100,4
Транспортний податок з юридичних та фіз. осіб	1 707,8	1 477,2	1 377,4	1 970,4	2 013,0	102,2	146,1
Єдиний податок	79 872,9	119 226,5	171 634,5	218 752,4	221 300,5	101,2	128,9
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	276,8	448,3	984,9	1 544,7	1 135,0	73,5	115,2
Інші податки та збори	95,8	102,4	6 892,1	100,0	122,5	122,5	1,8
Неподаткові надходження	96 941,8	115 427,8	163 606,7	148 635,7	176 449,3	118,7	107,8
питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %	6,6	6,0	6,2	4,8	6,1	127,0	98,7
Власні надходження бюджетних установ та організацій	40 025,7	53 673,2	59 591,3	43 458,8	73 756,0	169,7	123,8
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	0,0	5 916,4	5 506,4	0,0	0,0	-	0,0
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	33,7	136,3	10,5	5,0	39,4	788,7	374,2
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	12 547,6	12 662,4	13 400,6	14 690,0	14 640,0	99,7	109,2
Державне мито	11 748,8	7 193,1	438,8	687,9	693,4	100,8	158,0
Плата за надання адміністративних послуг	12 405,4	13 861,8	31 417,2	48 291,4	48 755,5	101,0	155,2
Інші неподаткові надходження	20 180,6	21 984,6	53 241,8	41 502,6	38 565,0	92,9	72,4
Доходи від операцій з капіталом	26 315,5	20 129,3	25 029,8	55 809,3	42 833,8	76,8	171,1
питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %	1,8	1,0	0,9	1,8	1,5	82,1	156,7
Кошти від продажу основного капіталу	8 231,1	1 911,2	5 916,3	25 012,9	25 097,4	100,3	424,2
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	18 084,4	18 218,0	19 113,4	30 796,5	17 736,4	57,6	92,8
Цільові фонди	1 880,5	2 569,7	3 980,6	4 956,0	4 596,2	92,7	115,5
питома вага цільового фонду в обсязі доходної частини бюджету, %	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	99,2	105,7
Разом доходів	703 482,4	1 004 314,8	1 367 781,5	1 792 241,2	1 633 005,3	91,1	119,4
Трансферти	756 271,6	934 968,1	1 271 238,6	1 292 432,7	1 249 509,5	96,7	98,3
питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %	51,8	48,2	48,2	41,9	43,3	103,5	90,0
ВСЬОГО	1 459 754,0	1 939 282,9	2 639 020,1	3 084 673,9	2 882 514,8	93,4	109,2

Джерело: Дані Івано-Франківської міської ради

Додаток до рейтингового звіту № 4

Виконання видаткової частини та кредитування бюджету міста Івано-Франківськ, тис. грн.

Показник	2015 (виконано)	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (план)	2018 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Державне управління	44 599,3	72 686,6	148 710,4	188 816,4	176 799,3	93,6	118,9
Освіта	353 390,7	475 126,8	684 861,1	905 451,0	861 261,3	95,1	125,8
Охорона здоров'я	221 176,0	238 724,8	326 923,5	353 703,1	334 715,1	94,6	102,4
Соціальний захист і соціальна допомога	341 376,3	559 648,9	783 431,3	783 207,8	737 392,9	94,2	94,1
Культура і мистецтво	42 309,8	49 781,8	69 634,6	36 081,8	32 588,4	90,3	46,8
Фізична культура і спорт	12 849,9	18 707,6	28 278,8	38 443,7	35 812,9	93,2	126,6
Житлово-комунальне господарство	136 463,5	145 929,2	210 599,7	381 430,7	320 585,3	84,0	152,2
Економічна діяльність, в.т.ч.	230 350,4	275 113,8	360 480,6	746 764,2	427 629,5	57,3	118,6
Землеустрій	0,0	0,0	0,0	215,0	189,4	88,1	-
Будівництво та регіональний розвиток	83 538,6	126 773,6	160 561,0	568 543,9	260 043,1	45,7	162,0
Транспорт	17 465,4	18 792,9	0,0	29 000,0	21 865,2	75,4	-
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	66 653,0	104 012,9	150 343,5	149 005,3	145 038,7	97,3	96,5
Цільові фонди	2 098,1	4 147,0	11 319,5	0,0	0,0	-	0,0
Інші видатки	60 595,3	21 387,3	38 256,6	0,0	0,0	-	0,0
Інша діяльність, в.т.ч.	3 584,2	4 139,1	7 047,3	40 869,8	38 846,0	95,0	551,2
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	0,0	0,0	0,0	4 023,1	3 615,4	89,9	-
Громадський порядок та безпека	0,0	0,0	1 640,5	11 274,0	10 342,8	91,7	630,5
Охорона навколишнього природного середовища"	0,0	0,0	0,0	2 660,6	2 389,4	89,8	-
Засоби масової інформація	3 525,0	3 890,0	4 583,8	4 980,0	4 712,3	94,6	102,8
Обслуговування місцевого боргу	59,2	249,1	823,0	17 859,3	17 786,1	99,6	2 161,2
Резервний фонд	0,0	0,0	0,0	72,8	0,0	0,0	-
Разом видатків	1 386 100,2	1 839 858,5	2 619 967,3	3 474 768,5	2 965 630,7	85,3	113,2
Трансферти іншим бюджетам	42 134,7	42 974,8	50 201,2	85 163,1	81 708,1	95,9	162,8
у т.ч. реверсна дотація	18 221,2	20 907,5	21 171,7	51 879,9	51 879,9	100,0	245,0
Усього видатків	1 428 234,9	1 882 833,3	2 670 168,5	3 559 931,6	3 047 338,9	85,6	114,1
Надання державного пільгового кредиту індивідуальним сільським забудовникам	42,0	52,0	40,0	53,0	47,0	88,7	117,5
Повернення коштів, наданих для кредитування індивідуальних сільських забудовників	-32,0	-32,0	-20,0	-33,0	-27,0	81,8	135,0
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	300,0	432,0	1 544,5	606,5	39,3	140,4
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-424,3	-353,1	-501,0	-380,0	-423,7	111,5	84,6
Забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	0,0	0,0	8 000,0	7 563,5	94,5	-
Повернення коштів, наданих для виконання гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Разом	1 427 820,6	1 882 800,2	2 670 119,5	3 569 116,1	3 055 105,2	85,6	114,4

Джерело: Дані Івано-Франківської міської ради